

2015-10-23

Avdelningen för juridik
Helena Linde

Motion 45 – Dags för en jämställd föräldraförsäkring även för hel- och deltidspolitiker

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla den första att-satsen och avslå den andra att-satsen i motion 45 Dags för en jämställd föräldraförsäkring även för hel- och deltidspolitiker.

Motionen

Leif Walterum (C), ombud för Västra Götalands län har i motion till kongressen yrkat **att** Sveriges Kommuner och Landsting skyndsamt arbetar för en ändring av kommunallagen som möjliggör för hel och deltidspolitiker att vara föräldralediga, samt **att** Sveriges Kommuner och Landsting om inte detta möjliggörs driver frågan att hel och deltidspolitiker ska ha rätt att föra över de riktade dagarna till den andra föräldern eller annan person.

Styrelsen

Kommunallagen ger inte rätt att vara borta från ett förtroendeuppdrag för längre perioder. Det skapar problem för de hel- och deltidsarvoderade förtroendevalda som vill vara föräldralediga, eftersom föräldraförsäkringen utformats så att 60 dagar av försäkringen inte kan överlätas på den andre föräldern vid gemensam vårdnad.

I praktiken innebär det att en hel- eller deltidsarvoderad förtroendevald som får barn antingen har att välja mellan att avstå från sitt förtroendeuppdrag eller från sin rätt till föräldraledighet.

Styrelsen konstaterar att kommunallagens avsaknad av regler för längre ledigheter hänger samman med förtroendeuppdragets karaktär. Ett förtroendeuppdrag vilar på inte bara på den grundläggande principen om närvaro och delaktighet, utan också på väljarnas och partiets förtroende. Även om ett förtroendeuppdrag i det enskilda fallet ersättningsmässigt kan förete stora likheter med en anställning är uppdragen inte jämförbara eftersom det ena uteslutande grundas på förtroende och det andra på ett avtal. Trots dessa grundläggande skillnader finns det ändå skäl att se över hur-kommunallagens och socialförsäkringssystemets regelverk samspelar så att förutsättningarna för delaktighet i det politiska livet inte onödigtvis begränsas.

En naturlig och självklar utgångspunkt för en sådan översyn är att det ska vara möjligt att förena förtroendeuppdrag och föräldraskap. För att uppnå detta är det tillräckligt att bifalla den första att-satsen.

Frågan utreds för närvarande av demokratiutredningen – ”Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet” (Dir. 2014:111). Inom ramen för det lagstiftningsarbetet bör en väl avvägd lösning kunna presenteras.

Dags för en jämställd föräldraförsäkring även för hel- och deltidspolitiker

Sedan 2006 är undertecknad kommunalråd och vice ordförande i kommunstyrelsen på heltid. Sommaren 2014 fick jag glädjen att bli pappa och fick själv erfara den ojämställdhet som omöjliggör för hel- och deltidspolitiker att vara föräldralediga på grund av bristande lagrum i kommunallagen

Att som politiker sakna möjligheten att vara föräldraledig med mindre än att man avsäger sig samtliga uppdrag är oacceptabelt. Frågan är inte ny och exemplen på politiker som drabbats är flera. Det är också en trovärdighetsfråga att som politiker driva frågan om ett jämställt uttag i föräldraförsäkringen men sedan inte ens ha den möjligheten själv.

Då möjligheten att ta ut föräldraledighet inte finns så begärde undertecknad att få överföra samtliga dagar till min hustru eller annan närstående. Efter beslut hos Försäkringskassan så meddelades att socialförsäkringsbalken inte medger att samtliga dagar överförs. Kommunallagens bristande lagrum utgör inte tillräcklig grund för att det ska vara möjligt att överföra dagarna på någon annan. Beslutet överklagades dock utan framgång. Resultatet blir att av de möjliga 96 dagarna som är tillåtna att spara efter att barnet fyllt fyra år kommer det endast vara möjligt att spara 36 dagar fram till barnet fyllt 12 år, då 60 dagar föräldraledighet går förlorade i en familj om den ene eller andre föräldern är hel-deltidspolitiker.

Jag föreslår kongressen besluta:

att Sveriges Kommuner och Landsting skyndsamt arbetar för en ändring av kommunallagen som möjliggör för hel-deltidspolitiker att vara föräldralediga.

att Sveriges Kommuner och Landsting om inte detta möjliggörs driver frågan att hel och deltidspolitiker ska ha rätt att föra över de riktade dagarna till den andra föräldern eller annan person.

Leif Walterum (C), ombud för Västra Götalands län.